

РЕШЕНИЕ

№ 6488

гр. София, 04.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 07.10.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Росица Цветкова
ЧЛЕНОВЕ: Снежанка Кьосева
Ева Пелова

при участието на секретаря Спасина Иванова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **5105** по описа за **2022** година докладвано от съдия Ева Пелова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, вр. чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано е по касационна жалба на В. Д. К. – зам. министър на културата, чрез процесуалния представител юрк. Т., срещу Решение №20032015 от 26.04.2022 г., постановено по НАХД №16146/2020 г., по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 16-ти състав, с което е отменено наказателно постановление /НП/ №7197/17.07.2019 г. на заместник – министър на културата, с което на „Булсатком“ ЕАД е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 3 000 лв., за извършено административно нарушение по чл.97, ал.1, т.13, пр.2 от Закона за авторското право и сродните му права /ЗАПСП/.

В жалбата се развиват оплаквания за неправилност на постановеното съдебно решение, поради допуснати нарушения на материалния закон – касационно основание по чл.348, ал.1, т.1 от НПК. Твърди, че посоченият в чл.63 ЗАПСП „Договор за създаване и използване“ между продуцента на филма и авторите не е относим към настоящия казус, тъй като се има предвид договори с авторите по чл.62 ЗАПСП върху филма /режисьор, сценарист, оператор/, които отстъпват на продуцента изключителното право да използва произведението. Сочи се, че авторите на музиката, съгласно чл.62, ал.2 от ЗАПСП запазват своите авторски права, въпреки включването

на техните произведения към филма – те отстъпват правото върху своите произведения на неизключителна основа, запазвайки възможността сами да ги използват и отстъпват на трети лица, като продуцентът не получавал от авторите правата върху музикалните произведения във филма по описания от въззивния съд начин. Прави се искане за отмяна на постановеното въззивно решение.

Ответникът по касация – „Булсатком“ ЕАД, редовно призован, не се явява, не се представлява.

Представителя на Софийска градска прокуратура счита касационната жалба за основателна и доказана, моли да бъде уважена.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл.211 от АПК, поради което се явява ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, а по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Административен съд София – град, X.-ти касационен състав, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните, обсъди наведените касационни основания и тези по чл. 218, ал. 2 от АПК, намира от фактическа и правна страна следното:

На основание чл. 220 от АПК касационната инстанция възприема изцяло правилно установена от СРС фактическа обстановка, както следва:

В Министерство на културата, дирекция „Авторско право и сродни права“, бил получен сигнал с вх. № 62-00-419/22.10.2018 г. от Дружество на композитори, автори на литературни произведения и музикални издатели за колективно управление на авторски права „М.“. Според сигнала, в мрежата на „Булсатком“ ЕАД се разпространява филмът „Mr. D./ Мистър Д.“, в който са включени музикални произведения, за които не бил склучен валиден договор. В сигнала били посочени музикалните и свързани с музика литературни произведения, които са включени във филма, както и техните автори и организацията за колективно управление на авторски права, в които членуват.

Авторите на музикалните произведения са членове на чуждестранни авторски дружества, като техните репертоари се представляват на територия на страната от сдружение „М.“ по силата на склучени помежду им договори, а именно относно ASCAP договор за взаимно представителство от 01.08.1993 г., BMI споразумение от 01.07.1993 г. и споразумение за изменение от 03.01.1994 г., PRS договор за взаимно представителство от 01.07.1994 г.

На 30.10.2018 г. била извършена проверка в офис-каса, намираща се в [населено място], [улица], Бизнес център - Халите, където бил открит монтиран касов апарат на „Булсатком“ ЕАД в работен режим. По време на проверката бил поискан и представен касов бон, приложен към констативния протокол за извършената проверка. В офис-касата бил открит телевизор, марка „S.“, свързан чрез HDMI кабел към бокс F., сер. № 35487866361, MAC адрес: 00:23:D1:C0:33:72 и чрез оптичен кабел - в мрежата на оператора. Проверяващата посредством дистанционното управление и екранното меню на телевизора прегледала и описала програма „Видеотека“ с позиция „Филми“, където открила и активирала заглавието „Mr. D./ Мистър Д.“. Било прието, че по този начин е позволен достъп да бъде осъществен до посочените обекти на авторско право от място и по време, индивидуално избрани от всеки от абонатите, в нарушение на разпоредбите на ЗАПСП, без необходимото по закон съгласие на авторите на посочените произведения, представявани от организацията за колективно

управление на авторски права „М.“, предвидено в чл. 18, ал. 1 и ал. 2, т. 10, предложение второ и трето от ЗАПСП, във вр. с чл. 35, чл. 36 и чл. 58, ал. 1 от ЗАПСП.

Поради това е съставен акт за установяване на административно нарушение № 7130/26.11.2018 г., където е посочено като нарушение предлагането по кабел на достъп до неограничен брой лица до произведението „Mr. D./ Мистър Д.“, в нарушение на разпоредбите на ЗАПСП - без необходимото по закон разрешение на носителите по права върху нея, предвидено в чл. 18, ал. 1, ал. 2, т. 10, предл. 2 и ал. 3, чл. 35, чл. 36 от ЗАПСП. На 23.01.2019 г., чрез резолюция за прекратяване №7130/23.01.2019 г. на заместник-министъра на културата административнонаказателното производство по този АУАН е прекратено.

Въз основа на данните на проверката е съставен акт за установяване на административно нарушение № 7197/28.01.2019 г. в който е посочено, че дружеството-жалбоподател е предлагало по кабел достъп на неограничен брой лица до съдържащите се в произведението „Mr. D./ Мистър Д.“, музикални произведения, въз основа на който е издадено процесното наказателно постановление.

По делото е разпитан актосъставителя Апотолева, чиито показания съдът е кредитирал изцяло като подробни, последователни, логични и непротиворечиви и изясняващи в цялост фактическата обстановка.

При така установената фактическа обстановка, СРС е постановил обжалваното решение с което е отменил НП №7197/17.07.2019 г. на заместник – министър на културата.

Настоящият съдебен състав намира така постановеното решение за правилно, валидно, допустимо и в съответствие с материалния закон.

Районният съд правилно е възприел и изтълкувал гласните доказателства, отнесени и към събраните по делото писмени доказателства. Изводите на предходната инстанция се споделят изцяло от настоящия съдебен състав на Административен съд София – град. При субсидиарното действие на НПК, СРС е изпълнил служебното си задължение да проведе съдебното следствие по начин, който е осигурил обективно, всестранно и пълно изясняване на всички обстоятелства, включени в предмета на доказване по конкретното дело.

Касационната инстанция напълно споделя доводите на въззивния съд, че по отношение на филмовото произведение, като специфичен обект на закрила, е приложимо изключение по чл. 35 ЗАПСП – налице е специфична законова уредба, в отклонение от общите норми на чл. 35 и чл. 36, ал. 1 ЗАПСП, вменени като нарушени с обжалваното НП.

Констатираните при проверката на 30.10.2018 г. действия по предлагане на достъп по кабел на неограничен брой лица до произведението или до част от него, по начин, позволяващ този достъп да бъде осъществен от място и по време, индивидуално избрани от всеки от тях, безспорно попадат сред действията по ползване на създаденото произведение по смисъла на чл. 18, ал. 2, т. 10 от ЗАПСП, върху което ползване авторът има изключително право /чл. 18, ал. 1 от ЗАПСП/, респективно право на възнаграждение /чл. 19 от ЗАПСП/.

Заштата на авторските права се основава на общата забрана по чл. 35 ЗАПСП, че произведението се използва само след предварителното съгласие на автора, освен когато този закон предвижда друго. С договора за използване на произведението, авторът може да отстъпи на ползвател изключителното или неизключителното право

да използва създаденото от него произведение при определени условия и срещу възнаграждение (чл. 36, ал. 1 ЗАПСП).

Според настоящия състав, спецификата на случая се отнася до обекта на закрила по смисъла на чл. 3, ал. 1, т. 4 ЗАПСП. По силата на чл. 62, ал. 1 от същия закон, авторското право върху филм или друго аудио-визуално произведение принадлежи на режисьора, сценариста и оператора. Съгласно чл. 62, ал. 2, авторите на музикалните произведения, включени във филма, запазват авторското си право върху своите произведения. Последните, съобразно текста на чл. 63, ал. 1 ЗАПСП сключват с продуцента писмени договори, с които му предоставят срещу съответно възнаграждение изключителното право за размножаване на произведението, публичното му проектиране, изльчването му по безжичен път или предаването и препредаването му по кабел.

Съдът счита, че филмът не може да се разглежда като разделна съвкупност от отделни обекти на авторското право. Същият безспорно е едно общо произведение, обект на закрила по чл. 3, ал. 1, т. 4 ЗАПСП, което е наложило създаването на специфична правна уредба на правата на неговото ползване (цитираните чл. 62 и чл. 63 ЗАПСП). Аргумент в тази насока се черпи и от разпоредбата на чл. 65, ал. 1 ЗАПСП, съгласно която режисьорът, сценаристът, операторът и композиторът, а при анимационните филми - и художник-постановчикът имат право на справедливо възнаграждение, отделно от това по чл. 63, ал. 2 и за всеки вид използване на филма или аудио-визуалното произведение, а останалите автори, посочени в чл. 62 - ако такова възнаграждение е било уговорено. По отношение на филмовото произведение, като обект на закрила, е налице опосредяване и концентриране на правата на неговото изключително ползване и разпространение в полза на продуцента. Авторите на музикални произведения запазват авторските си права, вкл. и правото на възнаграждение за ползване, но правният режим на последните се ureжда императивно, както бе посочено по-горе, чрез писмени договори с продуцента на филма или предоставено писмено съгласие за ползване, тъй като филмът, като обект на закрила, не може да се разграничи от другите, включени в него обекти по чл. 62, ал. 2 ЗАПСП.

Съгласно чл. 72, т. 3 ЗАПСП права, сродни на авторското, имат продуцентите на първоначалния запис на филм или друго аудиовизуално произведение върху оригинала и копията, получени в резултат на този запис. По смисъла на тези норми, продуцентът има изключително право да разрешава срещу заплащане препредаването на записа по кабел, доколкото права, сродни на авторското, имат продуцентите на звукозаписи върху своите звукозаписи. За това продуцентът не е длъжен да иска от авторите на филмовата музика разрешение за по-нататъшно използване, както не е длъжен и да иска разрешение от режисьора, сценариста и оператора за филма. Следователно, той има право да прехвърля правата за изльчване на филма в последващи договори, в които имплицитно се включват и правата върху включената във филма музика като част от него, която не е обект на отделно авторско право, освен ако между страните не е уговорено друго.

Съгласно чл. 65, ал. 2 ЗАПСП възнагражденията според желанието на авторите могат да се получават чрез продуцента или чрез организация за колективно управление на авторски права. Във втория случай продуцентът е длъжен да предвиди това в договорите, които сключва за използване на произведението.

Според чл. 58, ал. 1 ЗАПСП авторът на музикално, литературно или аудио-визуално

произведение, което е разгласено, дава предварително и писмено съгласие за публично изпълнение на живо или чрез запис, за излъчване по безжичен път, за предаване или препредаване по кабел и за предлагане по безжичен път или по кабел на достъп до произведение или до част от него на неограничен брой лица по начин, позволяващ този достъп да бъде осъществен от място и по време, индивидуално избрани от всеки от тях. Съгласието може да се даде индивидуално от автора, чрез регистрирана организация за колективно управление на права или чрез регистрирано независимо дружество за управление на права, освен ако в закона е предвидено друго. По делото не са ангажирани доказателства за дадено писмено съгласие по чл. 58, ал. 1 ЗАПСП от авторите на музикалните произведения, вкл. в полза на организация за колективно управление на права.

В сезиращото писмо на „М.“ е посочено, че управлява авторски права на авторите на конкретно посочени музикални произведения, включени във филма „Mr. D./ Мистър Д.“. Приложено е удостоверение изх. № У-62/05.09.2014 г. на Министерство на културата, че правата по колективно управление на авторски права включват различни форми на ползване, вкл. предлагане по кабел на достъп на неограничен брой лица до музикални и литературни произведения. Същото, обаче не е достатъчно за удостоверяване правата на „М.“ за получаване на възнаграждение за ползване на посочените музикални произведения, включени във филма.

В хода на административнонаказателното производство не са ангажирани писмени доказателства за наличие на договори, и тяхното съдържание, между продуцента на филма и авторите на музиката, в които да е уговорено отделно възнаграждение. По делото не са представени и такива между продуцента и дружеството – жалбоподател, от които да се установи, че музиката към филма е изключена от договора. Поради това, съдът приема, че не са налице доказателства за „уговорено друго“ по смисъла на чл. 63, ал. 1 от ЗАПСП.

Предвид липса на представени договори с продуцента на филма не може да приеме за доказано, че дадена организация за колективно управление на авторски права – независимо дали „М.“ и чуждестранна, разполага с права по отношение на възнагражденията на авторите на музикални произведения, съгласно чл. 65, ал. 2 ЗАПСП.

Непредставянето на писмените договори и споразумения относно правата на ползване на музикалните произведения като част от филма, препятства извод за дължимо в полза на „М.“ възнаграждение,resp. за осъществено нарушение по чл. 97, ал. 1, т. 13, пр. 2-ро от ЗАПСП и ангажиране административнонаказателната отговорност на касатора.

Наложеното наказание за описаното нарушение се явява неподкрепено от доказателствата от административнонаказателната преписка, съответно следва да се отчете за неизвършено.

По изложените доводи и при съвпадение на правните изводи на въззивния и касационния съд, настоящият съдебен състав приема, че първостепенният съд е постановил валидно, допустимо и правилно решение, в съответствие с материалния закон и без да е допуснато съществено нарушение на процесуалните норми, което да съставлява отменително основание.

Поради това, настоящата съдебна инстанция намери, че същото следва да бъде оставено в сила.

В настоящото производство не са претендирани разноски, поради което такива не

следва да бъдат присъждани.

Така мотивиран и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК, Административен съд София – град, X.-ти касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение №20032015 от 26.04.2022 г., постановено по НАХД №16146/2020 г., по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 16-ти състав.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протестиране.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.